

TAMPEREEN KAUPUNKI

Vuoreksen Västingimäen asemakaavan nro 8587 pesimälinnustoselvitys

Raportti

Donna ID: 3 201 513

Mäkelä Tiina

23.8.2019

Sisällysluettelo

1	Johdanto.....	1
2	Selvitysalue.....	1
3	Lähtötiedot ja menetelmät	2
3.1	Lähtötiedot	2
3.2	Maastotyöt.....	3
4	Huomionarvoisten lajien ja linnustollisesti arvokkaiden alueiden luokittelu	4
4.1	Uhanalaisuusluokitus.....	4
4.2	Lintudirektiivi	4
4.3	Kansainväliset vastuulajit	4
4.4	Kiireellisesti suojeltavat lajit.....	4
4.5	Linnustollisesti arvokkaiden alueiden luokitusperusteet.....	4
5	Epävarmuustekijät	5
6	Tulokset.....	5
6.1	Pesimälinnuston yleiskuvaus	5
6.2	Huomionarvoiset lintulajit	10
6.2.1	Yleistä	10
6.2.2	Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit sekä erityisesti suojellut lajit.....	11
6.2.3	Lintudirektiivin liitteen I lajit.....	14
6.2.4	Kansainväliset vastuulajit.....	15
6.2.5	Muut huomionarvoiset lajit.....	16
6.3	Linnuston kannalta arvokkaat alueet	16
7	Johtopäätökset ja suositukset.....	19
	LÄHTEET	20

Liite 1. Huomionarvoisten lintulajien havaintopaikat ja linnuston kannalta arvokkaat alueet

Liite 2. Kaikki selvityksessä havaitut lajit

Paikkatietoaineistot:

Pohjakartat: © MML 2019, © Tampereen kaupunki 2019

Raportin kuvat © FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy / Tiina Mäkelä

Kansikuva: Kangasmetsää selvitysalueen luoteisosassa

23.8.2019

Vuoreksen Västringinmäen asemakaavan nro 8587 pesimälinnustoselvitys

1 Johdanto

Tämä työ on Vuoreksen Västringinmäen asemakaavan nro 8587 pesimälinnustoselvitys. Selvitys perustuu alueella kevättalvella, keväällä ja alkukesällä 2019 laadittuihin maastokartoituksiin sekä alueen pesimälinnustosta oleviin lähtötietoihin. Linnustoselvityksen tavoitteena oli selvittää alueen linnuston yleispiirteet sekä mahdolliset uhanalaisten, erityisesti ja kiireellisesti suojeltavien sekä EU:n lintudirektiivin mukaisten lintulajien pesimäympäristöt. Todetut arvokkaan lintulajiston esiintymät on kuvailtu ja arvoitettu sekä valtakunnallisesti että alueellisesti.

Selvitystä voidaan käyttää maankäytön suunnittelun pohjana. Selvitystyön perusteella on arvioitu, esiintyykö alueella linnuston kannalta arvokkaita osaluueita ja mitkä ovat niiden suojelun vaatimukset. Lisäksi tämän perusteella on annettu suosituksia maankäytön suunnitteluun alueen linnustollisten arvojen suojelemiseksi.

Selvityksen on laatinut FM biologi Tiina Mäkelä FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:stä.

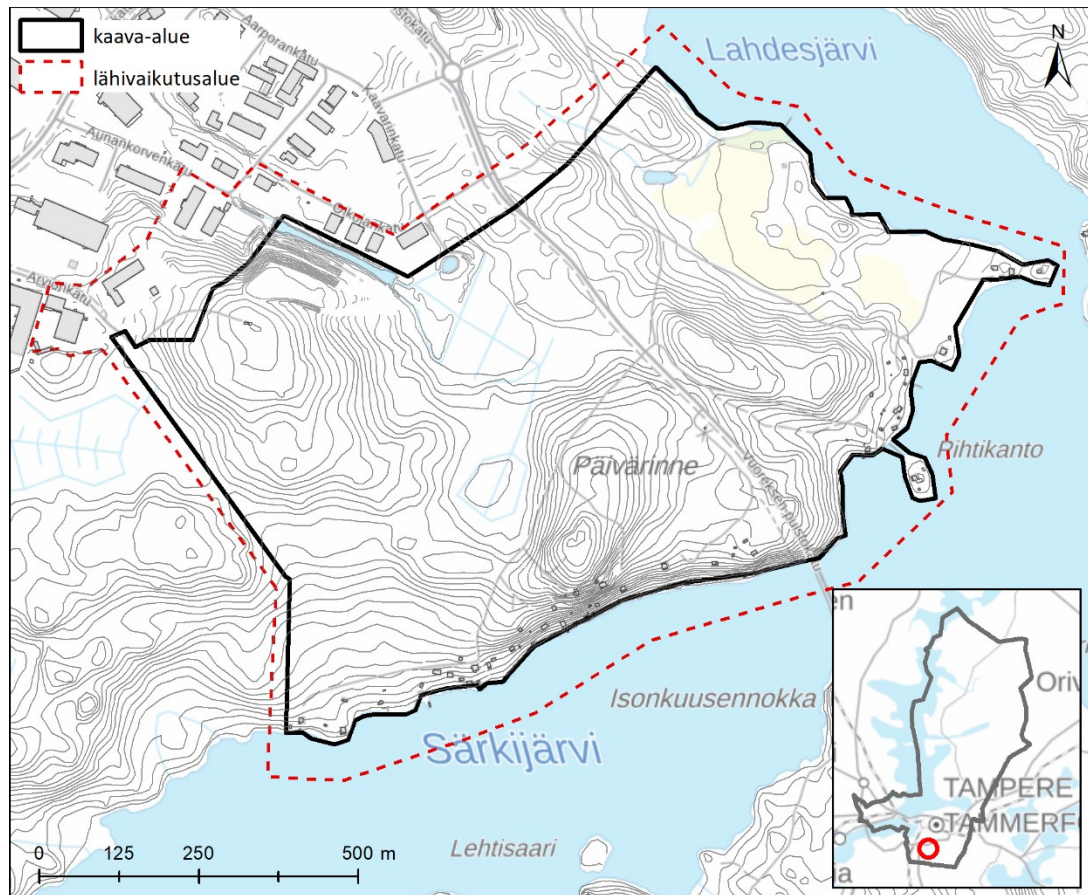
2 Selvitysalue

Selvitysalue sijaitsee Särkijärven pohjoispuolella, noin kuusi kilometriä Tampereen ydinkeskustasta etelään. Alueen pinta-ala on 67 ha. Suunnittelualueen läpi kulkee etelä-pohjoissuunnassa Vuoreksen puistokatu. Selvitys on kohdennettu kaava-alueelle ja sen lähivaikutusalueelle (kuva 1).

Suunnittelualue on vanhaa talousmetsää ja peltoa. Alueen maasto on hyvin monimuotoinen. Itäosa on tasaista ja alavaa, eteläiset osat ovat paikoin hyvin jyrkästi Särkijärven rantaa kohti laskevaa rinnettä ja keskellä aluetta on tasainen vanha peltoalue. Maaperä on pääsääntöisesti moreenia ja kalliota, alavat alueet ovat savea (Tampereen kaupunki 2018).

Kaava-alueen rajaus sekä pesimälinnustoselvityksen kohdentamisalue on esitetty kuvassa 1.

23.8.2019

Kuva 1. Kaava- ja selvitysalueen (=lähivaikutusalue) rajaus ja sijainti.

3 Lähtötiedot ja menetelmät

3.1 Lähtötiedot

Selvitysalueelta ei ole laadittu aiemmin koko alueen kattavia linnustoselvityksiä. Särkijärven pohjoispuoliselta metsäalueelta (Lahdesjärven pohjois-/koillispuoli) on laadittu linnustoselvitys vuonna 1996 (Lagerström 1996). Särkijärven linnusto on laskettu vuosina 1997 ja 1998 (Aro), mutta varsinainen laskenta-alueen rajaus tuntematon. Selvityksen lähtötietoina on käytetty mm. seuraavia aineistoja:

- Lagerström, M. 1996: Särkijärven pesimälinnusto
- Aro, S. 1997 ja 1998: Lintuhavaintolomakkeet, Särkijärvi, Tampere.
- Pirkanmaan lintutieteellisen yhdistyksen MAALI -raportti (maakunnallisesti arvokkaat lintualueet)
- Kosonen, L., Rintamäki, P., Seppälä, P. & Geiger, C. 2016: Pirkanmaan Linnusto -kirja
- Maanmittauslaitoksen kartta- ja ilmakeku-aineistot (lintujen elinympäristöt)
- Ympäristöhallinnon Avoin tieto -paikkatietokanta asiantuntijoille (ympäristön suojelualueet)
- BirdLife Suomen ja SYKE:n paikkatietoaineistot (ympäristön IBA- ja FINIBA-kohteet)
- Valtakunnallinen lintuatlastietokanta (pesimälajiston yleispiirteet)

23.8.2019

3.2 Maastotyöt

Kartoitusmenetelmänä sovellettiin yleisesti käytössä olevaa maalinnuston kartoituslaskentamenetelmää (mm. Koskimies & Väisänen 1988, Väisänen 2015), jossa koko selvitysalueen linnusto Lahdesjärven ja Särkijärven vesi- ja rantalinnusto mukaan lukien kartoitettiin useana eri ajankohtana pesimäkauden aikana. Reviiritulkinnat tehtiin kartoituslaskentaohjeen (Väisänen 2015) mukaisesti. Erityistä huomiota kiinnitettiin suojelullisesti arvokkaisiin lajeihin, joita ovat mm. kiireellisesti suojeltavat lajit, EU:n lintudirektiivin liitteen I lajit (79/409/ETY) ja uusimman lintuja koskevan uhanalaisuusluokituksen mukaiset uhanalaiset, kiireellisesti suojeltavat, erityisesti suojeltavat ja silmälläpidettävät lajit sekä alueellisesti uhanalaiset lajit (Hyvärinen ym. (toim.) 2019). Lisäksi huomioitiin alueellisesti harvinaiset lajit sekä mm. kaikki petolintulajit. Edellä mainittujen lajien reviirit merkittiin kartoille ja arvioitiin alueelta ko. lajeille soveltuvien elinympäristöjen laajuus ja laatu.

Laskennat suoritettiin hyvissä havainnointiolosuhteissa ja ne ajoitettiin pääasiassa aikaiseen aamuun, noin 4–6 tuntia auringon nousun jälkeiseen aikaan. Lisäksi ilta- ja yöaikaan alueelle tehtiin pöllökuuntelu maaliskuussa ja yölaulajakuuntelu kesäkuussa. Kaikki laskennat tehtiin poutaisessa ja vähätuulisessa säässä (Taulukko 1).

Laskentojen aikana havaitut linnut kirjattiin ylös vihkoon ja maastokartoille, ja tulokset tulkittiin toimistotyönä ko. laskentamenetelmästä annettujen ohjeiden (mm. Koskimies & Väisänen 1988) mukaisesti. Kaikille havaituille lintulajeille tulkittiin pesimävarmuusindeksi lintuatlaskartoituksessa käytetyn ohjeistuksen mukaisesti (ks. Valkama ym. 2011).

Tulosten perusteella alueen linnustollista merkitystä arvioitiin suhteessa Tampereen linnustoon yleisesti ja myös laajemmassa mittakaavassa.

Taulukko 1. Sää maastokartoituspäivinä (pilvisuus on ilmoitettu asteikolla 1/8= täysin pilvetön..8/8 = täysin pilvinen, lämpötila on ilmoitettu vaihteluvälinä kartoituksen alusta loppuun).

Päivämäärä	Kartoitus	Lämpötila	Pilvisuus	Tuulisuus
12.3.2019	tikat ja muut aikaiset pesijät	-2°C...-3°C	8/8	2-3 m/s
26.-27.3.2019	pöllökuuntelu	-1°C...-3°C	8/8	1 m/s
6.5.2019	muu pesimälinnusto	+4°C ...+10°C	0/8	0-4 m/s
7.5.2019	muu pesimälinnusto	+4°C ...+9°C	7/8	1-3 m/s
12.6.2019	muu pesimälinnusto	+8°C ...+10°C	3/8	2-5 m/s
13.6.2019	muu pesimälinnusto	+5°C ...+10°C	1/8	2-3 m/s
20.-21.6.2019	yölaulajakuuntelu	+14°C...+10°C	1/8	0 m/s
25.6.2019	muu pesimälinnusto	+12°C ...+20°C	1/8	1-4 m/s

23.8.2019

---

4 Huomionarvoisten lajien ja linnustollisesti arvokkaiden alueiden luokittelu

4.1 Uhanalaisuusluokitus

Uhanalaisuusluokitus pohjautuu uusimpaan Suomen lintujen (Hyvärinen ym. (toim.) 2019) uhanalaisuusarviointiin. Uhanalaisia lajeja ovat äärimmäisen uhanalaiset (CR), erittäin uhanalaiset (EN) ja vaarantuneet (VU) lajit. Silmälläpidettävät (NT) lajit eivät ole uhanalaisia lajeja.

4.2 Lintudirektiivi

Lintudirektiivin liite I (selvityksessä käytetty lyhennettä "dir") käsittää yhteisön tärkeinä pitämät lajit, joiden suojelemiseksi on osoitettava erityissuojelualueita (Natura 2000 -verkosto). Lintudirektiivi koskee Euroopan luonnonvaraisia lintuja ja sen yleistavoite on ylläpitää tietyt lintukannat sellaisella tasolla, joka vastaa ekologisia, tieteellisiä ja sivistyksellisiä vaatimuksia. Lintudirektiivi edellyttää sekä lintulajien että niiden elinympäristöjen suojelua. Direktiivi kieltää niissä lueteltujen lintujen tahallisen tappamisen, pyydystämisen häiritsemisen erityisesti pesinnän aikana ja kaupallisen käytön.

4.3 Kansainväliset vastuulajit

Suomella katsotaan olevan kansainvälinen vastuu tiettyjen pohjoisten alkuperäislajien säilyttämisestä. Vastuu merkitsee lähinnä sitä, että lajin seurantaa ja tutkimusta on tehostettava ja että lajin elinympäristö tulee ottaa huomioon maankäytön suunnittelussa – lajit eivät välttämättä ole uhanalaisia. Lainsäädännössä määriteltyä asemaa vastuulajeilla ei ole. Vastuulajien luettelon ja valintakriteerit on laatinut ympäristöministeriön uhanalaisten lajien toinen seurantatyöryhmä (Rassi ym. 2001). Selvityksessä on käytetty lyhennettä "EVA".

4.4 Kiireellisesti suojeltavat lajit

Lajisuojelun kansallista toimintaohjelmaa varten valmisteltiin Suomen ympäristökeskuksessa vuosina 2010–2011 raportti lajisuojelun priorisoinnista. Eliöryhmäkohtaiset työryhmät arvioivat työtä varten lajien turvaamistarpeita ja -keinoja. Tarkastelussa oli mukana 2 216 uhanalaisiksi arvioitua sekä luonto- ja lintudirektiivien lajeja. Näiden lajien joukosta tunnistettiin 569 kiireellisesti suojeltavaa lajeja, joiden turvaamistoimiin on ryhdyttävä lähimpien viiden vuoden kuluessa. Jokaiselle lajille määriteltiin ensisijainen turvaamiskeino sekä muut turvaamiskeinot. Kiireellisesti suojeltavien lajien listalla on 28 lintulajia.

4.5 Linnustollisesti arvokkaiden alueiden luokitusperusteet

Linnuston kannalta arvokkaiksi alueiksi voidaan luokitella esimerkiksi tärkeät muuttolintujen ruokailu- ja levähdysalueet (mm. kosteikot ja keväisin tulvivat peltoalueet), äärimmäisten ja erittäin uhanalaisten lajien pesimäalueet sekä sellaisten lajien vakituisia pesimäalueet, joiden pesimäkanta on valtakunnallisesti, alueellisesti tai paikallisesti tarkasteltuna alhainen. Tärkeitä lintualueita voivat olla myös elinympäristöt ja alueet, joilla pesii useita vaarantuneiksi tai silmälläpidettäväksi luokiteltuja lajeja tai muutoin suojellisesti arvokkaita ja harvalukuisina esiintyviä lajeja. Arvokkaita alueita ovat myös petolintujen pesäpaikat lähiympäristöineen.

23.8.2019

5 Epävarmuustekijät

Pesimälinnustoselvityksen merkittävin epävarmuustekijä on pesimälinnuston lajistossa, parimäärissä ja pesäpaikoissa vuosittain tapahtuva vaihtelu. Kevät ja alkukesä vuonna 2019 oli pesimälinnustolaskentojen kannalta otollinen, sillä vallinnut sää oli pääosin lämmin, tyyni ja sateeton. Pesimäkausi käynnistyi aikaisin ja monien maalintujen pesinnät onnistuivat hyvin. Pöllöjen osalta kartoitusvuosi oli niin ikään hyvä, sillä kasvavan myyräkannan vuoksi pöllöjen pesintäaktiivisuus oli eteläisessä Suomessa melko korkea.

Pesimälinnustoselvityksen tavoitteena ei ollut selvittää kaikkien alueella yleisenä ja runsaslukuisena tavattavien lintulajien reviirien sijainteja ja parimääriä, vaan kartoituksen painopiste oli suojelullisesti arvokkaissa lajeissa. Alueelle tehdyillä maastokäynneillä saatiin riittävän hyvä kuva alueella pesivän linnuston lajistosta ja etenkin suojelullisesti arvokkaiden lajien esiintymisestä sekä niiden reviirien sijoittumisesta alueelle. Selvityksen perusteella voidaan muodostaa arvio alueen linnustollisesta merkityksestä niin Tampereen alueella kuin laajemmin.

Pesimälinnustoselvityksen laajuus ja toteutus arvioidaan riittäväksi sekä tarkoitukseen sopivaksi.

6 Tulokset

6.1 Pesimälinnuston yleiskuvaus

Selvitysalue käsittää pesimälinnuston kannalta melko monipuolisesti erilaisia elinympäristöjä. Aluetta luonnehtivat eri-ikäiset ja -tyyppiset metsäkuviot, vanhat pellot ja järvenrannat. Kulttuuriympäristöä edustavat Särkijärven rannoille sijoittuvat kesämökkkitontit ja Lahdesjärven etelärannan uimaranta.

Valtaosa selvitysalueen metsistä edustaa nuoria ja keski-ikäisiä, havupuuvaltaisia ja tehokkaasti hoidettuja kangasmetsiä, joiden linnustollinen monimuotoisuus on vähäinen. Alueelle sijoittuu kuitenkin myös pienialaisia, varttuneempia havumetsäkuvioita, kosteita korpjuotteja sekä lehtipuuvaltaisia kuvioita, joilla esiintyvä linnusto on muuta selvitysalueutta monimuotoisempaa. Näillä alueilla esiintyy runsaammin myös kolopesijöiden ja tikkojen ruokailu- ja pesimäpaikoiksi soveltuvaa lahoppua.

Selvityksessä havaittiin pesimäaikaan 64 eri lintulajia, joista 51 lajia todennäköisesti pesii selvitysalueella tai sen välittömässä läheisyydessä. Havaituista lajeista kuovi havaittiin alueella vain muuttoaikaan, ja mm. korppi, harmaalokki ja selkälokki käyttävät aluetta vain satunnaisesti ruokailuun. Myös kalalokin ja kuikan reviirit ulottuvat selvitysalueen tuntumaan, mutta niiden varsinaiset pesäpaikat sijoittuvat alueen ulkopuolelle. Mahdollisia pesimälajeja ovat todennäköisesti joinain vuosina myös varpuspöllö, harmaapäätikka ja varpushaukka, jotka havaittiin selvitysalueen länsiosan metsäalueilla sopivassa pesimäympäristössä, mutta joiden pesäpaikkoja ei kesällä 2019 alueelta löytynyt.

Useimmat alueen pesimälajeista ovat Tampereella ja koko Suomessa yleisinä ja runsaina tavattavia metsä- ja kulttuuriympäristöjen pesimälajeja, joiden kannat ovat valtakunnallisesti ja alueellisesti vakaat. Huomionarvoisista lajeista alueella tavattiin kahdeksan uhanalaiseksi ja viisi silmälläpidettäväksi luokiteltua lajia, kahdeksan lintudirektiivin liitteen I lajia ja kymmenen Suomen kansainvälistä vastuulajia (osittain samoja lajeja). Kiireellisesti suojeltaviksi määriteltyjä lintulajeja ei havaittu (kts. kohta 6.2).

23.8.2019

Selvitysalueen talousmetsissä runsaina esiintyvät tyypilliset metsien yleislintulajit; pajulintu ja peippo, metsäkivinen, tiltalti, rautiainen, harmaasiippo, hippiäinen, sepelkyyhky, närhi sekä kaikki tavanomaiset rastaslajimme (räkätti-, laulu-, punakylki- ja kulorastas). Myös leppälintu kuuluu alueen metsälajistoon. Lehtipuuvaltaisemmilla metsäalueilla pesii 2-3 parin voimin sirittäjä. Nuorehkoilla ja aluskasvillisuudeltaan tiheämmillä, hieman korpimaisilla metsäalueella pesivät 1-2 parin voimin myös peukaloinen sekä yleisin kanalintulajimme pyy. Mökkipihoissa pesii useita kirjosiippoja.

Metsätiaisille pesäpaikoiksi soveltuvia laho- ja kolopuita sekä vanhoja pönttöjä sijoittuu selvitysalueen lounaisosaan (Särkijärven rantametsä) sekä toisaalta myös selvitysalueen itäosiin Lahdesjärven rannalle sekä Venevalkamantien varteen. Näillä alueilla esiintyy mm. uhanalaisiksi luokiteltua hömötiaista sekä kuusitiaista. Varttuneemmilla metsäkuviolla pesivät muutaman parin voimin myös punatulkku ja puukiipijä. Tikkalajistoa edustavat käpytikka ja palokärki sekä selvitysalueella todennäköisesti edellä mainittuja lajeja satunnaisemmin esiintyvä pohjantikka. Palokärjen ruokailujälkiä havaittiin laajalti eri puolilla selvitysalueita ja käpytikän poikaspesä havaittiin uimarannan läheisyydessä, vanhan pellon läheisyydessä.

Alueen itäosaan sijoittuvien vanhojen peltojen reunametsät ja Lahdesjärven rantametsät ovat rehevämpää lehtomaista kangasmetsää, tuoretta lehtoa ja koivuluhtaa (metsittynyttä peltoa), joilla esiintyvä pesimälinnusto on alueen kangasmetsäalueita monipuolisempaa. Lehtipuuvaltaisilla alueilla pesivät mm. sinitiainen, mustapää-, lehto- ja hernekerttu sekä viherpeippo. Uimarannan itäpuolisella koivuluhdalla havaittiin pesivänä myös Pirkanmaalla hieman harvalukuisempana esiintyvä pyrstötiainen. Peltojen reunametsissä pesii myös noin kymmenen räkättirastasparin pesimäyhdyskunta. Peltojen tuntumassa havaittiin lisäksi västäräkin reviiri.

Kahlaajalajeista alueella esiintyy lehtokurppa, joka pesii alueen metsissä useamman parin voimin. Lisäksi uimarannan itäpuolen metsäluhdalla havaittiin metsäviklon ja taivaanvuohen reviirit. Lahdesjärven ja Särkijärven rannoilla pesii rantasipi useamman parin voimin.

Petolintulajeista alueella havaittiin varpushaukka, nuolihaukka sekä varpuspöllö, joista jälkimmäisen soidinta kuultiin pöllökuuntelun yhteydessä aivan selvitysalueen länsi-/lounaisrajalla. Varoitteleva varpushaukka havaittiin Päivärinteen metsäalueella, mutta pesäpaikkaa ei kuitenkaan alueelta löytynyt. Ylilentävä nuolihaukka havaittiin uimarannan läheisyydessä. On todennäköistä, että kaikkien em. petolintulajien varsinaiset pesimäpaikat sijoittuivat vuonna 2019 selvitysalueen ulkopuolelle.

Yölaulajakuuntelun yhteydessä tehdyt havainnot olivat vähäisiä. Alueen pohjoisreunalla, puhdistamon ympäristön pensaikkoalueella havaittiin viitakerttunen sekä selvitysalueen yllä reviirilentoa lentäneet lehtokurppa ja taivaanvuohi. Yölaulajakuuntelun havaintojen perusteella alueella ei ole erityistä merkitystä yölaulajalajistolle.

Lahdesjärven ja Särkijärven alueilla esiintyvä vesi- ja rantalinnusto on selvityksen perusteella melko vähäistä ja lajistollisesti yksipuolista, mikä johtuu järvien karuhkosta luonteesta. Alueella ei ole laajoja rantaluhtia, jotka tarjoaisivat pesimä-, ruokailu- ja piilopaikkoja mm. sorsalinnuille. Toisaalta järville ei sijoitu

23.8.2019

myöskään lokkilinnuille soveltuvia pesimäluotoja muutamia isoja, rantaviivasta erillään olevia rantakiviä lukuun ottamatta.

Lahdesjärven alueella havaittiin pesivänä telkkä ja sinisorsa. Lisäksi Lahdesjärven alueelle ulottui kuikan reviiri, mutta poikuetta ei havaittu vuonna 2019. Särkijärven alueella havaittiin niin ikään kuikkapari sekä laulujoutsenpari (pesimätön ns. "kihlapari") ja telkkäpoikue. Lokkilajeista Särkijärvellä havaittiin pesivänä ainoastaan kalalokki (2 paria), jonka lisäksi kalatiira, harmaalokki ja selkälokki ruokailevat satunnaisesti vesialueella. Lisäksi selvitysalueen ja sen lähiympäristön rannoilla oli 3-4 rantasipin reviiriä. Lähtötietojen mukaan Särkijärvellä ovat pesineet vuosina 1997-1998 myös haapana (VU), tukkakoskelo ja selkälokki (EN), mutta kesällä 2019 em. lajit eivät kuuluneet ainakaan selvitysalueen lähiympäristön pesimälajistoon.

Järvien ohella telkkä- ja tavipoikueet havaittiin myös selvitysalueen pohjoisreunalla olevassa lammikossa.

Kuva 2. Selvitysalueen laajoilla, metsätalouskäytössä olevilla kangasmetsäalueilla esiintyy havu- ja sekametsien tyyppilajistoa kuten mm. metsäkirvinen, laulu- ja punakylkirastas, kirjosiippo, käpytikka, punarinta, närhi ja hippiäinen.

Kuva 4. Selvitysalueen metsät ovat pääosin melko nuoria ja harvennettuja, ja niiden linnustollinen monimuotoisuus on vähäinen. Korpimaisilla metsäkuvioilla pesii mm. peukaloinen. Alueella on myös muutamia vanhoja linnunpönttöjä.

Kuva 3. Selvitysalueen keskiosiin sijoittuvalla sekametsäalueella pesii ns. metsän yleislajien ohella myös mm. sirittäjä.

Kuva 6. Lahdesjärven rantaluhdalla havaittiin uhanalaiseksi luokitellun, mutta yhä melko runsaslukuisena esiintyvän pajusirkun reviiri. Myös kuikka partioi kesäkuussa lahden pohjukassa.

Kuva 5. Selvitysalueen pohjoisosassa on pieni lampi, jossa havaittiin telkkä- ja tavipoikueet (EVA). Ympäröivässä pensastossa pesivät mm. mustarastas, hernekerttu ja viitakerttunen.

23.8.2019

6.2 Huomionarvoiset lintulajit

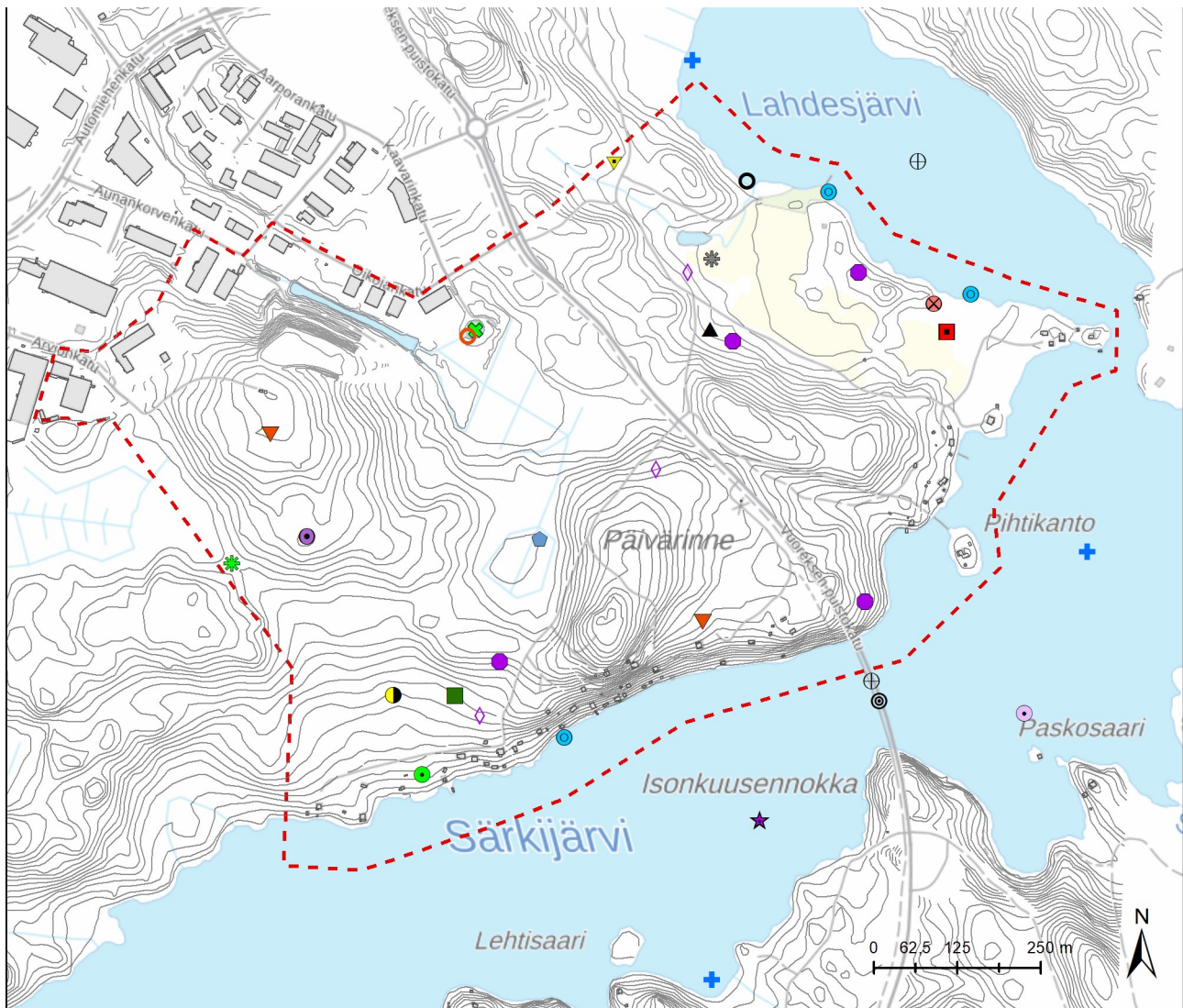
6.2.1 Yleistä

Maastokartoituksissa tavattiin pesimäaikaan kahdeksan viimeisimmässä uhanalaisuusarvioinnissa uhanalaisiksi luokiteltua lajia: pyy (VU), selkälokki (EN), harmaalokki (VU), varpuspöllö (VU), hömötiainen (EN), töyhtötiainen (VU), viherpeippo (EN) ja pajusirkku (VU). Mainitut lajit esiintyvät koko Suomessa ja Pirkanmaalla yhä melko runsaina, mutta niiden kannoissa on tapahtunut viime vuosien aikana selvää taantumista, jonka vuoksi ne on luokiteltu uhanalaisiksi. Lajeista selvitysalueella varmasti pesiviksi tulkittiin ainoastaan pyy, hömötiainen, töyhtötiainen, viherpeippo ja pajusirkku. Silmälläpidettävistä lajeista alueella havaittiin taivaanvuohi, kuovi, västäräkki, pensaskerttu ja närhi. Kuovi havaittiin alueella muuttoaikaan ylilentävänä, eikä laji pesi alueella (taulukko 2, kuva 7).

Taulukko 2. Selvityksessä havaitut uhanalaiset, silmälläpidettävät, lintudirektiivin liitteen I lajit sekä kansainväliset vastuulajit (EN= erittäin uhanalainen, VU= vaarantunut, NT= silmälläpidettävä). Selvitysalueella todennäköisesti pesiviksi tulkitut lajit on lihavoitu.

Laji	Tieteellinen nimi	Uhanalaisuus	Direktiivilaji	Vastuulaji
Laulujoutsen	<i>Cygnus cygnus</i>		x	x
Tavi	<i>Anas crecca</i>			x
Telkkä	<i>Bucephala clangula</i>			x
Pyy	<i>Bonasa bonasia</i>	VU	x	
Kuikka	<i>Gavia arctica</i>		x	
Taivaanvuohi	<i>Gallinago gallinago</i>	NT		
Kuovi	<i>Numenius arquata</i>	NT		x
Rantasipi	<i>Actitis hypoleucos</i>			x
Selkälokki	<i>Larus fuscus</i>	EN		x
Harmaalokki	<i>Larus argentatus</i>	VU		
Kalatiira	<i>Sterna hirundo</i>		x	x
Varpuspöllö	<i>Glaucidium passerinum</i>	VU	x	x
Harmaapäätikka	<i>Picus canus</i>		x	
Palokärki	<i>Dryocopus martius</i>		x	
Pohjantikka	<i>Picoides tridactylus</i>		x	x
Västäräkki	<i>Motacilla alba</i>	NT		
Leppälintu	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>			x
Pensaskerttu	<i>Sylvia communis</i>	NT		
Hömötiainen	<i>Parus montanus</i>	EN		
Töyhtötiainen	<i>Parus cristatus</i>	VU		
Närhi	<i>Garrulus glandarius</i>	NT		
Viherpeippo	<i>Carduelis chloris</i>	EN		
Pajusirkku	<i>Emberiza schoeniclus</i>	VU		

23.8.2019

Huomionarvoiset lintulajit	+	kuikka (dir, EVA)	■	varpuspöllö (VU, dir, EVA)	▼	pensaskerttu (NT)
★	★	laulujoutsen (dir, EVA)	■	taivaanvuohi (NT)	●	harmaapäätikka (dir)
○	○	pajusirkku	●	rantasipi (EVA)	◇	palokärki (dir)
✕	✕	tavi (EVA)	⊕	selkälokki (EN, EVA)	●	pohjantikka (dir, EVA)
○	○	telkkä (EVA)	⊙	harmaalokki (VU)	✱	västäräkki (NT)
■	■	pyy (VU, dir)	●	kalatiira (dir)	✱	leppälintu (EVA)
					✱	viherpeippo (VU)
					▲	idänuunilintu

Kuva 7. Selvityksessä havaittujen huomionarvoisten lajien havaintopaikat.

6.2.2 Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit sekä erityisesti suojellut lajit

Selvitysalueella havaitut uhanalaiset ja silmälläpidettävät sekä luonnonsuojeluasetuksella erityisesti suojellut lintulajit on esitelty taulukossa 3. Lajikuvaukset perustuvat Suomen kolmannessa valtakunnallisessa lintuatlaksessa esitettyihin kuvauksiin sekä Pirkanmaan Linnusto -kirjassa esitettyihin tietoihin

23.8.2019

(Valkama ym. 2010, Kosonen ym. 2016). Myös lajikuvauksen yksilömääräarviot perustuvat Pirkanmaan Linnusto –kirjassa esitettyihin tietoihin.

Taulukko 3. Uhanalaiset, silmälläpidettävät ja erityisesti suojellut lajit

Laji	Suojelustatus	Lajikuvaus	Esiintyminen alueella
Pyy	VU	Pyy on yleisin kanalintumme ja vaatii elinympäristökseen reheviä metsiä, joissa on tiheitä kuusikoita suojaksi sekä koivua ja leppää ruokailupuiksi. Suomen kanta 470 000 – 520 000 paria, Pirkanmaalla noin 23 000 – 27 000 paria.	Pyyreviiri sijoittui selvitysalueen keskiosiin, Päivärinteen länsipuolisen korpijuotin alueelle.
Taivaanvuohi	NT	Pesii koko maassa kosteilla luhtaniityillä ja painanteilla sekä rehevillä soilla. Parimäärä Suomessa on noin 92 000 -180 000 paria, Pirkanmaalla noin 2 000 – 4 000. Laji on taantunut koko maassa ja viimeisimmässä atlasutkimuksessa varmistettujen pesintöjen määrä väheni myös Pirkanmaalla puoleen.	Taivaanvuohen reviiri sijoittui hyvin kostealle vanhan pellon ja luhtametsän alueelle selvitysalueen itäosiin.
Kuovi	NT	Kuovi pesii pelloilla ja soilla. Lajin Suomen kanta on noin 76 000 - 88 000 paria, Pirkanmaalla noin 2 000 – 3 500 paria.	Kuovi havaittiin keväällä ylilentävänä. Ei pesi alueella.
Selkälokki	EN, EVA	Pesimälintuna merenrannikolla ja saarissa sekä sisävesillä. Suomen kanta on noin 6 000 – 8 000 paria, Pirkanmaan kanta noin 470 – 500 paria.	Kolme selkälokkia havaittiin Lahdesjärvellä lepäilemässä/ruokailemassa. Ei pesi alueella.
Harmaalokki	VU	Pesimälintuna kaikkialla merialueillamme, sekä järvillä Lappiin asti. Harmaalokki pesii myös soilla. Suomen kanta on noin 25 000 – 35 000 paria, Pirkanmaalla noin 800 – 1 000 paria. Laji viihtyy ruokailemassa kaatopaikoilla. Kaatopaikkojen sulkeminen on johtanut kannan taantumiseen.	Alueelta ravintoa etsivä harmaalokki havaittiin Vuoreksen puistikadun sillankaiteella. Ei pesi alueella.
Varpuspöllö	VU, EVA	Varpuspöllön tyypillisimmät elinpiirit ovat luonnontilaisia vanhoja kuusikoita ja sekametsiä, joissa on vanhoja tikankoloja. Varpuspöllö pesii tikankoloon tai linnunpönttöön. Suomessa pesii noin 3 000-9 100 paria, Pirkanmaalla noin 500-1 000 paria.	Varpuspöllön soidinääntelyä kuultiin selvitysalueen länsipuoleisella metsäalueella. Selvitysalue kuuluu lajin reviiriin, mutta pesintää ei todettu vuonna 2019. Potentiaalista pesimäaluetta jatkuu selvitysalueelta länteen sekä Lahdesjärven pohjois/koillispuolella.
Västäräkki	NT	Västäräkkiä tavataan aukeilla alueilla usein lähellä asutusta tai vettä. Se suosii paljaita alueita ravinnon haussa, missä se voi myös toteuttaa tyypillistä liikkumistaan. Suomen kanta on	Reviiri selvitysalueen itäosassa olevilla vanhoilla peltoalueilla.

23.8.2019

		noin 430 000-580 000 paria, Pirkanmaalla noin 21 000-28 000 paria.	
Pensaskerttu	NT	Pensaskertun elinympäristöä ovat kaikenlaiset pensaikot ja korkeavartisia ruohoja kasvavat avomaat. Lajin suomen kanta on noin 280 000 – 360 000 paria, Pirkanmaalla 18 000 -24 000 paria.	Pensaskertun reviiri sijaitsi selvitysalueen pohjois-/koillisreunalla olevalla pensoittuneella hakkuualueella.
Hömötiainen	EN	Suomessa laji pesii koko maassa monenlaisissa metsissä. Hömötiainen suosii varttuneempia havu- ja sekametsiä, mutta myös nuoremmat metsät käyvät, kunhan niissä on sopivia pötkelöitä pesäpaikaksi. Suomen kanta on noin 680 000 – 980 000 paria, Pirkanmaalla noin 30 000 – 42 000 paria. Suomen kanta on taantunut 20 – 30 % vuosien 1975-2012 välillä.	Useampia yksilöitä havaittiin eri puolilla selvitysalueita. Pesii todennäköisesti selvitysalueella ja sen läheisyydessä ainakin 2-3 parin voimin.
Töyhtötiainen	VU	Havumetsien laji, joka tulee toimeen niin karuissa kalliomänniköissä kuin vanhoissa kuusikoissa. Paikoin lajille kelpaavat jopa talousmänniköt, ja suosittuja ovat pienipiirteisesti aukkoiset havumetsät. Töyhtötiainen ei ole samalla tavalla sidoksissa lehtipuupötkelöihin kuin hömötiainen. Suomen kanta on noin 310 000 – 590 000 paria, Pirkanmaalla noin 23 000 – 43 000 paria.	Töyhtötiaisen reviiri havaittiin selvitysalueen länsireunalla. Reviiri sijoittui mäntyvaltaisen talousmetsäkuvion reunalle sijoittuvan pienen korpinotkelman alueelle.
Närhi	NT	Närhi elää tiheissä kuusivaltaisissa havumetsissä ja sekametsissä. Suomen kanta on noin 93 000 – 140 000 paria, Pirkanmaalla noin 8 000 – 12 000 paria.	Närhi pesii selvitysalueen länsiosan laajalla metsäalueella.
Viherpeippo	VU	Laji viihtyy etenkin kulttuuriympäristöissä niin kaupungeissa kuin maaseudulla, mutta lajin voi löytää pesivänä myös niin saariston katajikoista kuin hakkuun jälkeisestä taimikosta. Kaikkein sulkeutuneimpia metsiä viherpeippo välttää. Suomen kanta on noin 170 000 – 400 000 paria, Pirkanmaalla noin 7 000 – 16 000 paria. Suomen kanta romahti rajusti kahdessa vuodessa, noin 60 %. Romahduksen aiheutti <i>trichomonas</i> -alkueläimen aiheuttama epidemia.	Esiintyy selvitysalueen sekapuustoisilla metsäalueilla sekä kulttuuriympäristöissä asutuksen lähellä. Pesäpaikka Lahdesjärven etelärannan sekametsässä.
Pajusirkku	VU	Pajusirkku pesii tyypillisesti järvenrantaruovikoissa tai pensaikoissa. Kanta on taantunut	Pajusirkkureviiri havaittiin Lahdesjärven etelärannalla, uimarannan länsipuolisella

23.8.2019

		viime vuosina voimakkaasti. Suomen kanta on noin 210 000-330 000 paria, Pirkanmaalla noin 8 000-13 000 paria.	pienellä luhdalla.
--	--	---	--------------------

6.2.3 Lintudirektiivin liitteen I lajit

Selvitysalueella havaitut lintudirektiivin liitteen I lajit on esitetty taulukossa 4. Lajikuvaukset perustuvat Suomen kolmannessa valtakunnallisessa lintuatlakassa esitettyihin kuvauksiin sekä Pirkanmaan Linnusto –kirjassa esitettyihin tietoihin (Valkama ym. 2010, Kosonen ym. 2016). Myös lajikuvauksen yksilömääräarviot perustuvat Pirkanmaan Linnusto –kirjassa esitettyihin tietoihin.

Taulukko 4. Lintudirektiivin liitteen I lajit (Dir).

Laji	Suojelustatus	Lajin kuvaus	Esiintyminen alueella
Laulujoutsen	Dir, EVA	Laulujoutsen pesii koko Pirkanmaalla ja suosii pesäpaikkanaan reheviä lintulahtia, pikkujärviä ja metsälampia. Suomen kanta on noin 8 400-11 500 paria ja Pirkanmaalla on noin 340-380 pesivää paria.	Pesimätön laulujoutsenpari (ns. ”kihlapari) havaittiin Särkijärvellä, selvitysalueen ulkopuolella.
Pyy	Dir, VU	kts. kohta 6.2.2	kts. kohta 6.2.2
Kuikka	Dir, EVA	Pesimäaikaan kuikkaa tapaa kaikilla Pirkanmaan maakunnan selkävesillä sekä useimmilla keskikokoisilla ja pienehköillä järvilla. Suomen kanta on noin 12 000-13 000 paria, Pirkanmaalla noin 800-1 000 paria.	Lahdesjärvellä ja Särkijärvellä havaittiin yhteensä kaksi kuikkareviiriä. Poikashavaintoja ei tehty vuonna 2019. Havaintojen mukaan pesäpaikkoja ei sijoittunut selvitysalueelle.
Kalatiira	Dir, EVA	Kalatiira on Pirkanmaalla yleinen ja runsaslukuinen. Laji pesii isojen järvenselkien karikoilla ja pikku saarissa, mutta myös pienemmillä järvilla, joissa pesäpaikaksi voi riittää ruohomätäs tai piisaminkeko. Suomen kanta on noin 30 000-70 000 paria, Pirkanmaalla noin 2 000-3 000 paria.	Särkijärvellä havaittiin ruokaileva kalatiira. Laji ei pesinyt selvitysalueella.
Varpuspöllö	Dir, VU	kts. kohta 6.2.2	kts. kohta 6.2.2
Harmaapäätikka	Dir	Harmaapäätikka pesii pääasiassa lehti- ja sekametsissä ja erityisesti haavikoissa. Suomen kanta on noin 3 000 – 4 000 paria, Pirkanmaalla noin 150-250 paria.	Ruokaileva harmaapäätikka havaittiin Särkijärven pohjoisrannan rantametsässä. Laji ei pesinyt alueella, mutta alueella on lajille potentiaalista pesimäympäristöä (mm. Särkijärven etelärannan haapavoittoiset metsät).
Palokärki	Dir	Viihtyy monenlaisissa metsissä suosien männiköitä ja sekametsiä. Pesäkolo koverretaan tyypillisesti korkealle suureen haapaan tai mäntyyn. Suomen kanta on noin 32 000 - 53 000 paria, Pirkanmaan kanta noin 2 000 – 3 000 paria.	Pesii todennäköisesti selvitysalueen metsäalueilla tai lähialueella. Ruokailujälkiä havaittiin laajalti selvitysalueen metsäalueilla.

23.8.2019

Pohjantikka	Dir, EVA	Pohjantikka pesii vanhoissa, runsaasti lahpuuta sisältävissä, kuusivaltaisissa metsissä. Suomen pesivä kanta 17 000 – 65 000 paria, Pirkanmaalla noin 300 – 800 paria.	Laji havaittiin selvitysalueen länsireunalla, Särkijärven rannan tuntumassa. Selvitysalueen metsät eivät ole pohjantikan kannalta riittävän laajalti iäkkäitä ja lahopuurikkaita, joten lajin pesimäpaikat ja pääasialliset ruokailualueet sijoittunevat alueen ulkopuolelle. Ruokailujälkiä havaittiin vain vähän.
-------------	----------	--	---

6.2.4 Kansainväliset vastuulajit

Selvitysalueella havaitut kansainväliset vastuulajit on esitetty taulukossa 5. Lajikuvaukset perustuvat Suomen kolmannessa valtakunnallisessa lintuatlaksessa esitettyihin kuvauksiin sekä Pirkanmaan Linnusto –kirjassa esitettyihin tietoihin (Valkama ym. 2010, Kosonen ym. 2016). Myös lajikuvauksen yksilömääräarviot perustuvat Pirkanmaan Linnusto –kirjassa esitettyihin tietoihin.

Taulukko 5. Suomen kansainväliset vastuulajit (EVA).

Laji	Suojelustatus		Esiintyminen alueella
Laulujoutsen	Dir, EVA	kts. kohta 6.2.3	kts. kohta 6.2.3
Tavi	EVA	Tavi on hyvin yleinen vesilintu Suomessa. Tavin pesä sijaitsee metsässä usein kaukanakin vedestä. Laji on mieltynyt metsälampiin. Suomen kanta on noin 150 000-250 000 paria, Pirkanmaalla noin 8 000-12 000 paria.	Tavipoikue (emo + kuusi poikasta) havaittiin selvitysalueen pohjoisrajalla olevassa lammikossa.
Telkkä	EVA	Telkkä pesii kaiken tyypisissä vesistöissä, missä vain on tarjolla pönttöjä tai palokärjen koloja pesäpaikoiksi. Suomen kanta on noin 190 000-250 000 paria, Pirkanmaalla noin 15 000-20 000 paria.	Telkkäpoikue (emo + neljä poikasta) havaittiin selvitysalueen pohjoisrajalla olevassa lammikossa sekä Särkijärvellä.
Kuovi	NT, EVA	kts. kohta 6.2.2	kts. kohta 6.2.2
Rantasipi	EVA	Rantasipi viihtyy karuhkojen vesistöjen kallioisilla tai kivikkaisilla rannoilla. Suomen kanta on noin 110 000 – 180 000 paria, Pirkanmaalla noin 3 000 – 6 000 paria.	Lahdesjärven ja Särkijärven rannoilla havaittiin 3-4 rantasipireviiriä.
Selkälokki	EN, EVA	kts. kohta 6.2.2	kts. kohta 6.2.2
Kalatiira	Dir, EVA	kts. kohta 6.2.3	kts. kohta 6.2.3
Varpuspöllö	Dir, EVA	kts. kohta 6.2.2	kts. kohta 6.2.2
Pohjantikka	Dir, EVA	kts. kohta 6.2.3	kts. kohta 6.2.3
Leppälintu	EVA	Pesii valoisissa aukkoisissa metsissä, mieluiten männiköissä, mutta myös muissa kangasmaiden metsissä. Suomen kanta on noin 630 000 – 880 000 paria, Pirkanmaalla noin 5 100 – 7 100 paria.	Alueella havaittiin ainakin kaksi reviiriä. Pesii todennäköisesti alueella.

23.8.2019

6.2.5 Muut huomionarvoiset lajit

Selvitysalueen itäosassa, Kalamajantiehen rajautuvassa kuusivaltaisessa metsikössä oli kesällä 2019 idänuunilinnun (*Phylloscopus trochiloides*) reviiri. Idänuunilintu on vähälukuinen, mutta säännöllinen varpuslintulaji eri puolilla Pirkanmaata rehevissä lehtomaisissa rinnekuusikoissa. Laji on luonnontilaisten metsien indikaattorilaji. Koko Pirkanmaan pesivä kanta on vain noin 100-400 paria, ja Suomen kanta noin 3 800 – 65 000 paria. Laji on kaikista selvityksessä havaituista lajeista Pirkanmaalla harvalukuisin pesimälaji.

6.3 Linnuston kannalta arvokkaat alueet

Alueella ei ole kansainvälisesti, kansallisesti tai maakunnallisesti arvokkaiksi luokiteltuja lintualueita (BirdLife 2018, Leivo ym. 2002, Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys PiLY 2014).

Pääosin selvitysalueen metsät ovat tehokkaassa talouskäytössä ja niiden merkitys vanhan metsän lajistolle on alhainen. Selvitysten perusteella rajattiin kuitenkin kolme muusta alueesta erottuvaa metsäkuviota (1. Lahdesjärven rantametsä, 2. Kalamajantien metsä ja 3. Särkijärven rantametsä), joilla esiintyi uhanalaista tai muita huomionarvoisia lintulajeja ja joiden pesimälajisto oli muuta aluetta monipuolisempaa. Pienikokoiset alueet eivät ole kansallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä, mutta ne monipuolistavat alueen linnustoa paikallisella tasolla.

1. Lahdesjärven rantametsä

Kuvio on itäosaltaan runsaslahopuista koivuluhtaa (entistä peltoa) ja länsiosaltaan varttunutta sekametsää, jossa kasvaa runsaasti kookkaita haapoja. Koivuluhta on mm. tikkojen ruokailualueita (ei kuitenkaan merkkejä valkoselkätikan ruokailusta). Pesimälajistoon kuuluvat mm. Pirkanmaalla harvakseltaan pesivä pyrstötiainen, puukiipijä, mustarastas, talitiainen, sinitiainen, käpytikka, peippo, viherpeippo (VU), punarinta, lehtokerttu, kirjosiippo, hippiäinen, mustapääkerttu, laulurastas, pajulintu ja harmaasiippo. Kuvion länsiosan haavikko on potentiaalista pesimäympäristöä mm. selvitysalueella havaitulle harmaapäätikalle (dir). Koivuluhtaa reunustavat vetiset ojat ja alue on yhteydessä kosteaan kesantopeltokuvioon, jolla havaittiin taivaanvuohen (NT) reviiri.

23.8.2019

Kuva 8. Lahdesjärven rannan lahoppurikas luhtakoivikko (ent. peltoa) on ruokailualueetta mm. tikoille.

Kuva 9. Uimarannan itäpuolisella metsäkuviolla kasvaa runsaasti kookkaita haapoja, joissa pesii mm. käpytikka. Alue on potentiaalinen pesimäalue myös selvitysalueella esiintyvälle harmaapäätikalle.

23.8.2019

2. Kalamajantien metsä

Kalamajantien ympäristössä on varttuvaa ja varttunutta lehtomaista kuusikangasmetsää ja tuoretta lehtoa. Alueella on myös kohtalaisesti lahoppuuta. Pesimälajistoon kuuluu Pirkanmaalla harvalukuinen idänuunilintu. Muuta lajistoa edustavat peukaloinen, kuusitiainen, peippo, pajulintu, pikkukäpylintu, tiltalti, puukiipijä, laulurastas, hippiäinen ja vihervarpunen. Alue on palokärjen (dir) ruokailualueita.

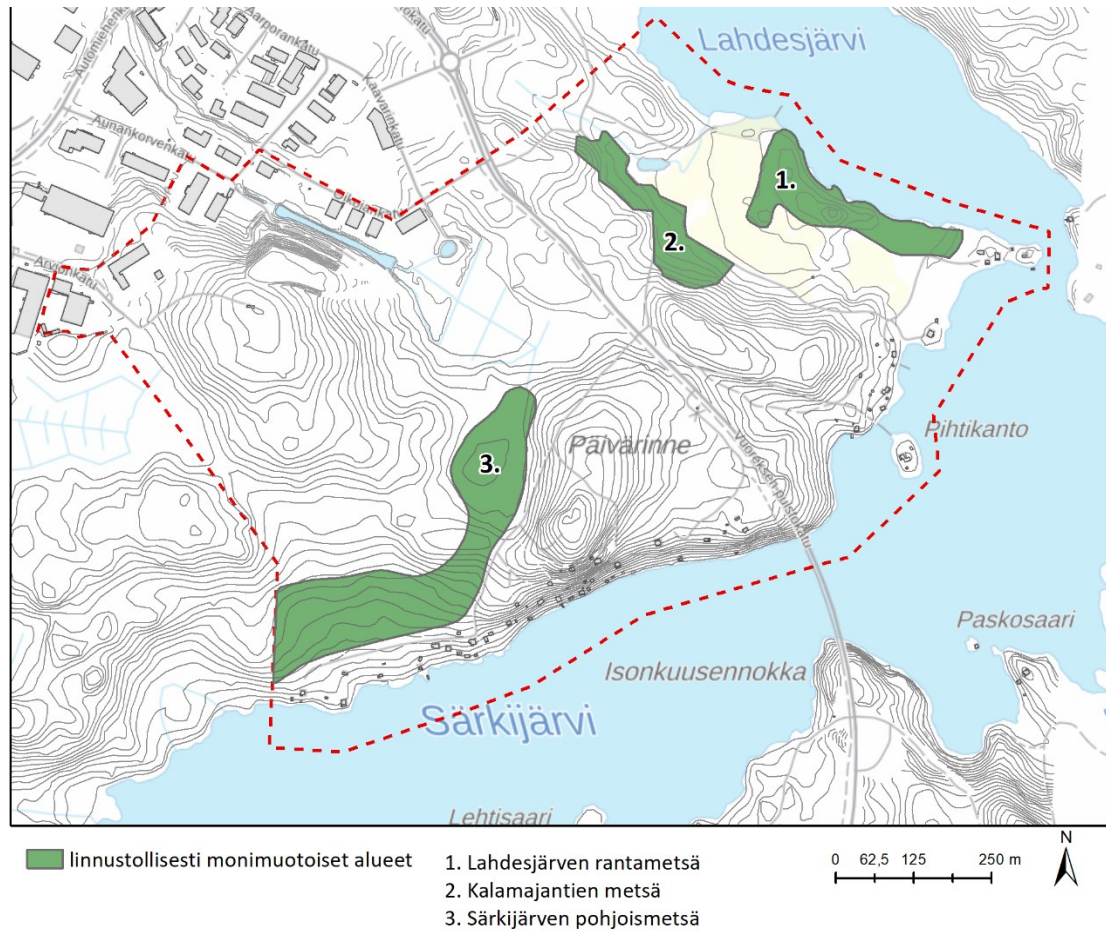
3. Särkijärven rantametsä

Vuoreksen puistokadun länsipuolelle sijoittuvat selvitysalueen osat ovat pääosin tehokkaassa metsätalousskäytössä, puusto on harvennettua ja iältään nuorta. Linnustollisesti arvokkain kuvio sijoittuu lähelle järvenrannan mökkejä. Alueella esiintyy korpisuutta, kenttä- ja pensaskerros on tiheämpi ja monimuotoisempi ja myös lahoppuuta esiintyy muuta metsäaluetta runsaammin. Pesimälajistoon kuuluvat mm. hömötiainen (EN), pyy (dir), peukaloinen, puukiipijä. Lisäksi alueella ruokailevat pohjantikka (dir), palokärki (dir) ja harmaapäätikka (dir). Alue kuuluu myös varpuspöllön (VU) reviiriin.

Kuva 10. Särkijärven rannan korvessa pesivät mm. hömötiainen (EN), pyy (VU, dir) ja peukaloinen. Alue on myös varpuspöllön (VU) reviiriä.

23.8.2019

Kuva 11. Linnuston kannalta selvitysalueen monimuotoisimmat alueet.

7 Johtopäätökset ja suositukset

Selvityksen perusteella selvitysalueella pesivä linnusto edustaa Pirkanmaalle tyypillistä metsä-, pelto- ja kulttuuriympäristöjen lajistoa. Lisäksi alueeseen rajautuvilla Särkijärven ja Lahdesjärven vesialueilla esiintyy muutamia kahlaajia, vesilintulajeja ja lokkilintulajeja. Yhteensä selvityksessä havaittiin 64 eri lintulajia, joista reilu viisikymmentä lajia todennäköisesti pesii selvitysalueella tai sen välittömässä läheisyydessä. Osa lajeista käyttää aluetta vain satunnaisesti ruokailuun.

Selvitysalueella esiintyvistä lajeista huomionarvoisimpia ovat alueella tavatut ns. vanhan metsän lajit; varpuspöllö (VU), idänuunilintu, hömö- (EN) ja töyhtötiainen (VU) ja puukiipijä. Niistä Tampereen alueella harvalukuisimpina esiintyviä pesimälajeja ovat varpuspöllö ja idänuunilintu. Metsälajiston kannalta metsäalueiden säilyminen mahdollisimman laajoina ja yhtenäisinä kokonaisuuksina edesauttaa lajien säilymistä alueen pesimälinnustossa myös tulevaisuudessa. Kaikki havaitut lajit ovat kuitenkin koko Pirkanmaan alueella yhä melko yleisiä eikä niiden populaatioilla ole alueellisesti tarkasteltuna häviämisen uhkaa.

23.8.2019

Selvitysalueelta rajattiin kolme linnustollisesti alueen monimuotoisinta kuviota; Lahdesjärven rantametsä, Kalamajantien metsä sekä Särkijärven pohjoismetsä. Kohteilla esiintyy muutamia uhanalaisia ja lintudirektiivin liitteen I lintulajeja ja niiden säilyttäminen nykytilansa kaltaisina esim. osana alueen viherverkostoa on suositeltavaa. Alueet tarjoavat mm. ravintoa tikoille ja pesäpaikkoja kolopesijöille. Selvitysalueen laajat metsäalueet ovat osa uhanalaisen varpuspöllön reviiriä, mutta alueelta ei löydetty vuonna 2019 lajin pesäpaikkaa. Lajille potentiaalista metsäaluetta on laajalti myös selvitysalueen länsipuolella sekä Lahdesjärven pohjois-/koillispuolella ja pesäpaikka oli todennäköisesti selvitysalueen ulkopuolella.

Lahdesjärvellä ja Särkijärvellä pesii lintudirektiivin liitteessä I mainittu kuikka (ainakin kaksi paria), jonka pesinnän onnistumiseen vaikuttaa mm. rannoilla ja vesialueella tapahtuva virkistyskäyttö ja ihmistoiminnan aiheuttamat häiriöt. Kesällä 2019 kuikilla ei havaittu poikasia alueella. Maastohavaintojen perusteella kuikan pesäpaikat sijoittuvat selvitysalueen ulkopuolelle eikä niille kohdistu kaavasta välitöntä uhkaa.

LÄHTEET

Aro, S. 1997 ja 1998: Lintuhavaintolomake, Särkijärvi, Tampere.

Avoin tieto 2019: Ympäristöhallinnon Avoin tieto -paikkatietokanta asiantuntijoille (www.syke.fi/avointieto).

BirdLife Suomi 2019: Kansainvälisesti arvokkaat lintualueet. Saatavilla internetistä: <https://www.birdlife.fi/suojelu/alueet/iba/> (viitattu 1.8.2019).

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Koskimies, P. & Väisänen, R. A. 1988: Linnustonseurannan havainnointiohjeet (2.painos). Helsingin yliopiston eläinmuseo, Helsinki.

Kosonen, L., Rintamäki, P., Seppälä, P. & Geiger, C. 2016: Pirkanmaan linnusto – Pirkanmaan Lintutieteellinen Yhdistys ry. Otavan Kirjapaino Oy, Tampere.

Lagerström, M. 1996: Särkijärven pesimälinnusto.

Leivo, M., Asanti, T., Koskimies, P., Lammi, E., Lampolahti, J., Lehtiniemi, T., Mikkola-Roos, M. & Virolainen, E. 2001. Suomen tärkeät lintualueet FINIBA. BirdLife Suomen julkaisuja nro 4. Suomen graafiset palvelut, Kuopio. 142 s.

Maanmittauslaitos 2019: Maanmittauslaitoksen kartta- ja ilmakuva-aineistot (www.maanmittauslaitos.fi)

Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys ry. 2014: Pirkanmaan tärkeät lintualueet – Loppuraportti MAALI –hankkeesta. Saatavilla internetistä: https://tiedostot.birdlife.fi/alueet/maali/pily-maali_raportti.pdf (viitattu 1.8.2019)

Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim.) 2010. Suomen lajien uhanalaisuus 2010. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 685 s.

23.8.2019

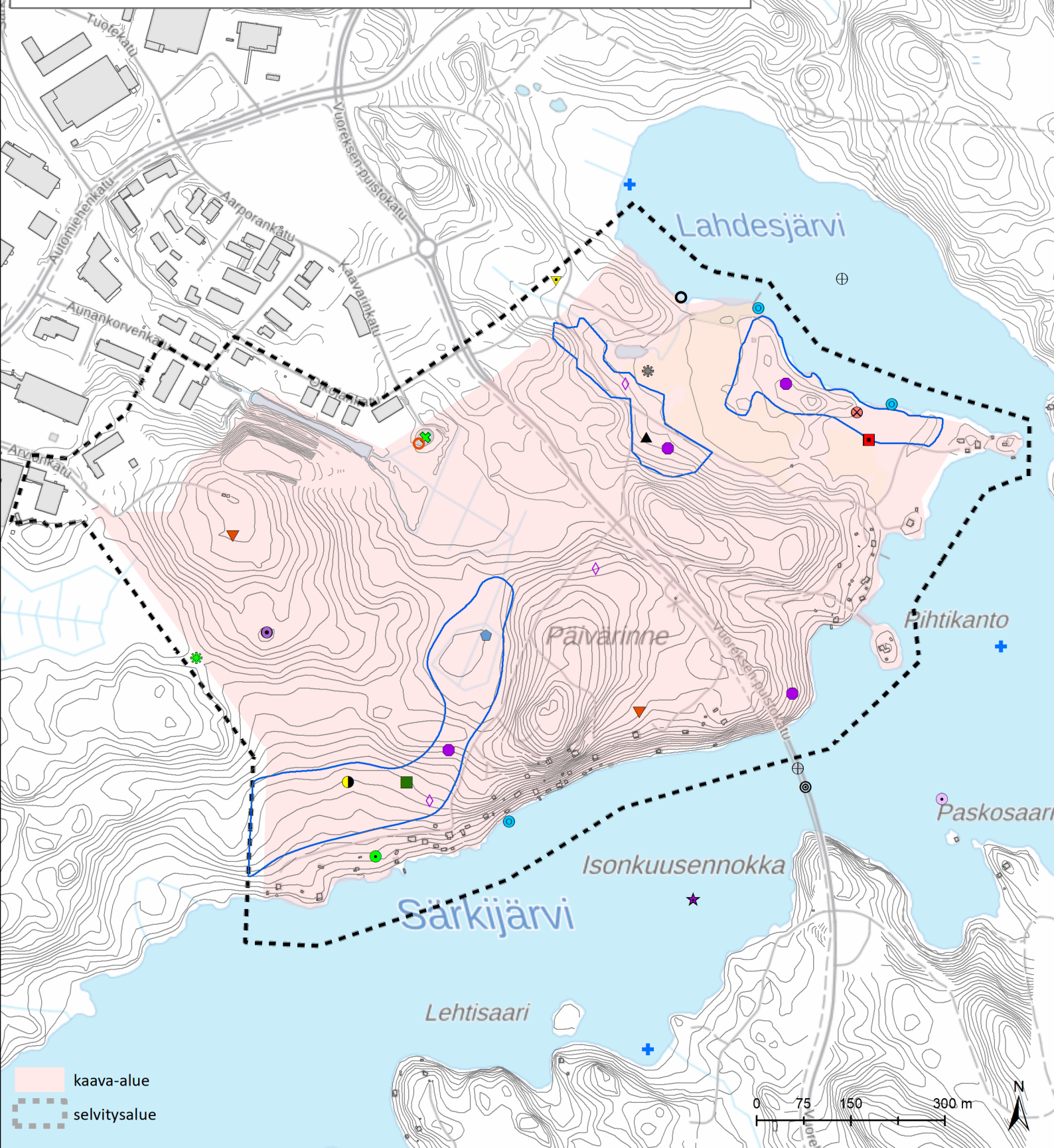
Tampereen kaupunki 2019: Tampereen kaupungin kartat. Saatavilla internetistä: <https://kartat.tampere.fi/oskari> (viitattu 1.8.2019)

Tampereen kaupunki 2018: Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Vuores, Västingmäki. Asemakaavan laatiminen, asemakaava nro 8587.

Tiainen, J., Mikkola-Roos, M., Below, A., Jukarainen, A., Lehikoinen, A., Lehtiniemi, T., Pessa, J., Rajasärkkä, A., Rintala, J., Sirkiä, P. & Valkama, J. 2016: Suomen lintujen uhanalaisuus 2015 – The 2015 Red List of Finnish Bird Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. 49 s.

Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: Suomen III Lintuatlas. – Luonnon-tieteellinen keskusmuseo ja ympäristöministeriö. <http://atlas3.lintuatlas.fi>

Väisänen, R.A., Lammi, E. & Koskimies, P. 1998: Muuttuva pesimälinnusto. Otava, Keuruu. 567 s.

A4 1: 8 000

Huomionarvoiset lintulajit	+ kuikka (dir, EVA)	○ kalatiira (dir)	* västäräkki (NT)	▽ närhi (NT)
★ laulujoutsen (dir, EVA)	■ taivaanvuohi (NT)	■ varpuspöllö (VU, dir, EVA)	* leppälintu (EVA)	○ pajusirkku (VU)
✱ tavi (EVA)	● rantasipi (EVA)	● harmaapäätikka (dir)	▽ pensaskerttu (NT)	⊗ viherpeippo
○ telkkä (EVA)	⊕ selkälokki (EN, EVA)	◇ palokärki (dir)	● töyhtötiainen (VU)	▲ idänuunilintu
● pyy (VU, dir)	⊙ harmaalokki (VU)	● pohjantikka (dir, EVA)	● hömötiainen (EN)	

□ linnustollisesti monimuotoisimmat alueet

23.8.2019

Liite 2. Selvityksessä havaitut lintulajit

Lajinimi	Tieteellinen nimi	Lajinimi	Tieteellinen nimi
Laulujoutsen	<i>Cygnus cygnus</i>	Räkättirastas	<i>Turdus pilaris</i>
Tavi	<i>Anas crecca</i>	Laulurastas	<i>Turdus philomelos</i>
Sinisorsa	<i>Anas platyrhynchos</i>	Punakylkirastas	<i>Turdus iliacus</i>
Telkkä	<i>Bucephala clangula</i>	Kulorastas	<i>Turdus viscivorus</i>
Pyy	<i>Bonasa bonasia</i>	Viitakerttunen	<i>Acrocephalus dumetorum</i>
Kuikka	<i>Gavia arctica</i>	Mustapääkerttu	<i>Sylvia atricapilla</i>
Varpushaukka	<i>Accipiter nisus</i>	Lehtokerttu	<i>Sylvia borin</i>
Nuolihaukka	<i>Falco subbuteo</i>	Hernekerttu	<i>Sylvia curruca</i>
Taivaanvuohi	<i>Gallinago gallinago</i>	Pensaskerttu	<i>Sylvia communis</i>
Lehtokurppa	<i>Scolopax rusticola</i>	Idänuunilintu	<i>Phylloscopus trochiloides</i>
Kuovi	<i>Numenius arquata</i>	Sirittäjä	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>
Metsäviklo	<i>Tringa ochropus</i>	Tiltalti	<i>Phylloscopus collybita</i>
Rantasipi	<i>Actitis hypoleucos</i>	Pajulintu	<i>Phylloscopus trochilus</i>
Kalalokki	<i>Larus canus</i>	Hippiäinen	<i>Regulus regulus</i>
Selkälokki	<i>Larus fuscus</i>	Harmaasieppo	<i>Muscicapa striata</i>
Harmaalokki	<i>Larus argentatus</i>	Kirjosieppo	<i>Ficedula hypoleuca</i>
Kalatiira	<i>Sterna hirundo</i>	Pyrstötiainen	<i>Aegithalos caudatus</i>
Sepelkyyhky	<i>Columba palumbus</i>	Hömötiainen	<i>Parus montanus</i>
Käki	<i>Cuculus canorus</i>	Töyhtötiainen	<i>Parus cristatus</i>
Varpuspöllö	<i>Glaucidium passerinum</i>	Kuusitiainen	<i>Parus ater</i>
Harmaapäätikka	<i>Picus canus</i>	Sinitäinen	<i>Parus caeruleus</i>
Palokärki	<i>Dryocopus martius</i>	Talitiainen	<i>Parus major</i>
Käpytikka	<i>Dendrocopos major</i>	Puukiipijä	<i>Certhia familiaris</i>
Pohjantikka	<i>Picoides tridactylus</i>	Närhi	<i>Garrulus glandarius</i>
Metsäkirvinen	<i>Anthus trivialis</i>	Varis	<i>Corvus corone cornix</i>
Niittykirvinen	<i>Anthus pratensis</i>	Korppi	<i>Corvus corax</i>
Västaräkki	<i>Motacilla alba</i>	Peippo	<i>Fringilla coelebs</i>
Peukaloinen	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Viherpeippo	<i>Carduelis chloris</i>
Rautiainen	<i>Prunella modularis</i>	Tikli	<i>Carduelis carduelis</i>
Punarinta	<i>Erithacus rubecula</i>	Pikkukäpylintu	<i>Loxia curvirostra</i>
Leppälintu	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Punatulkku	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>
Mustarastas	<i>Turdus merula</i>	Pajusirkku	<i>Emberiza schoeniclus</i>